

Barbara Muller

ONBESUID

*Een leven in stilte kan ik me
niet meer voorstellen*

Dordrecht 2017

Indringer

Zaterdagavond 10 december 2012. Ik knijp mijn ogen samen en schuif wat blokjes in de door mij gewenste richting. Spion voor 32 punten. 48 punten achter op mijn broer Mark. Het lukt me zelden van hem te winnen met Wordfeud. Het is iets na tien en wanneer ik mijn mobiel op de gang leg. Terug in bed trek ik de dekens tot ver over mijn hoofd. Ik rol op mijn zij, sluit mijn ogen en voel dat het niet lang meer zal duren voor ik slaap. 'Piep', loeit het en ik kom op en leun op mijn elleboog. Knipper mijn ogen en probeer te achterhalen waar het vandaan komt. Geeft de vaatwasser aan dat het programma is beëindigd? Zijn het de verwarmingsbuizen van ons nieuwe huis? We wonen er nu een maand en zowel overdag als in de late avond luister ik naar de nieuwe geluiden die dit jaren-dertig huis ons laat horen. Mijn ogen bewegen de donkere kamer in. Van links naar rechts, onder en beneden, alsof ik daar het antwoord ga vinden. Het lijkt van dichterbij te komen. Ik ga weer liggen en vouw mijn handen beschermend over elkaar. Haal een paar keer diep adem en probeer het geluid weg te denken. De piep blijft. Er ontstaat

onrust in mijn buik die naar boven borrelt. Via mijn ruggengraat en nekwervels naar mijn hoofd. Ik houd mijn adem lang vast. Mijn handen worden klam. De duisternis van de kamer vangt me. Angst pint zich vast aan de wanden van mijn hart. In een automatisme zakt mijn mond open.

De piep zit in mij.

Mijn hand wrijft over mijn buik alsof ik daar geruststelling kan vinden. Langzaam blaas ik uit via mijn mond en ik neem de dag door. Het was een gewone zaterdag die ik in rust heb doorgebracht. Laatste dozen uitgepakt, mailtjes beantwoord, boodschappen gedaan, gewandeld met Ewald, dochters Eva en Feline en Keet onze zwarte harige vriend. Na het eten zaten we voor de haard met een glas rode wijn. Het hout hebben we samen uit de tuin gesprokkeld. De warmte van het vuur was voelbaar op onze gezichten. Een ontspannen dag, niks piep opwekkends. Ik geeuw en wrijf door mijn ogen. Ewald zal zo wel komen, die wilde wachten tot het vuur was gedoofd. Ik draai op mijn zij, mijn heup zakt in het matras. Morgen, na een goede nachtrust, word ik in stilte wakker.

Ik open mijn ogen, draai op mijn rug en laat het licht op de gang toe dat onze slaapkamer binnenvalt. Buiten is het donker. Boven het zachte geronk van Ewald hoor ik de piep uitkomen. Harder

dan gisterenavond. Ik wrijf wat slaap uit mijn ogen, kom op en schuif een tweede donzen kussen tegen mijn rug. Mijn blik dwaalt af naar het silhouet van het bronzen beeld dat op mijn nachtkastje staat. Een cadeau voor mijn veertigste verjaardag. Vijf aan elkaar geschakelde kinderen, met handen en voeten verbonden aan elkaar. Het vijfde kind staat op zo'n halve meter hoogte en houdt zijn armen wijd gespreid, wachtend op wat de wereld hem te bieden heeft. Vanaf de eerste aanblik ben ik verliefd op dit beeld. Het sterkt me in mijn missie dat ieder kind recht heeft op een veilige schakel, op kracht en op liefde. Ik strijk een pluk haar uit mijn gezicht en snuif de geur van Patchouli op. Iedere avond voor het slapen gaan, steek ik een kwartiertje de Rituals kaars aan om tot de volgende ochtend van de kruidige geur te kunnen genieten.

Onze slaapkamer liet zich vanaf de eerste dag, ver voor de verbouwing, in al haar schoonheid zien. Ze heeft van drie kanten lichtinval en openslaande deuren naar een balkon dat uitzicht biedt op de tuin die afgeschermd is met naaldbomen en buxus. Ik kijk opzij naar Ewald die op zijn buik slaapt, strijk door zijn donkere haar en zie dat het 06.53 uur is.

Iedere gedachte en iedere handeling wordt teruggefloten door het felle, monotone geluid dat een piep en een suis tegelijk lijkt. Het voelt alsof ik in een afgesloten ruimte lig met een geluid dat

alleen voor mij is bedoeld. Een plek waar niemand anders bij kan.
Die kamer is mijn hoofd. Waar is de uitknop?

Ik denk terug aan de afgelopen week en ga mijn agenda na.
Ik ben niet uit geweest, heb geen harde muziek gehoord.
Geen late avondafspraken gehad. Het was een week in redelijke
rust. Voor zover ik van rust kan spreken in mijn leven. Mijn werk
brengt geen rust met zich mee en een verhuizing is nu eenmaal niet
de meest ontspannen fase in het leven van de mens. De laatste
dozen zijn uitgepakt en we zijn klaar om te genieten van ons
nieuwe thuis dat we vanaf de eerste aanblik in ons hart sloten.

Het is een charmant huis met bruinrode bakstenen en donkere
dakpannen. Het staat in het midden van een tuin waar gras en
paadjes elkaar afwisselen. Achterin staat een beuk die meer dan
driehonderd jaar oud is. Zelfs in de winter is hij imposant met
zijn brede stam, robuuste schors en wijduitstaande takken waar
het zonlicht zo prachtig doorheen schijnt. Telkens als ik naar
deze boom kijk, bedenk ik hoeveel kinderen eronder gespeeld
hebben. Generatie na generatie. Inklommen, spelletjes speelden,
tegenaan leunden. Nu mogen wij van haar schoonheid genieten.
Kunnen Eva en Feline de madeliefjes plukken die in de lente op
zullen komen.

Ik steek mijn vinger in mijn oor en voel of dat effect heeft. De suis klinkt scheller, indringender. Alsof iemand een hondenfluit in mijn brein heeft geïmplanteerd en daar naar hartenlust op blaast. Misschien zit er oorsmeer dat de weg naar mijn gehoorgang verspert en schreeuwt om bevrijding. Hoewel ik hier zelden last van heb, hoop ik dat dit de boosdoener is. Ik sluit mijn ogen en bedenk of ik dit eerder heb gehad. Flits terug naar twintig jaar geleden, de tijd dat ik met vrienden uitging en danste tot de zon opkwam. Soms was er als ik thuiskwam een piep in mijn hoofd te horen. Maar ik kon er altijd op vertrouwen dat deze na een dag weer verdween. Mijn vrienden hadden dit ook. Toen al was ik me ervan bewust hoe vervelend dit geluid was en hoe het mijn dag beheerste. Omdat ik niet wekelijks in de disco stond en al helemaal niet op en naast boxen danste, had ik hier zelden last van. Wel kon ik me voorstellen dat een blijvende toon mensen tot waanzin kon drijven. Een indringer die zich als teek had ingenesteld. Zich vastketende in het diepste van je oren. Om nooit meer te verdwijnen.

Met een armbeweging sla ik het dekbed van me af en ik sluip de kamer uit. De blauwe traploper voelt zacht onder mijn voeten. Ik pak de filterhouder van het aanrecht en druk deze tegen de bonenmachine. Het gemaal maakt dat het geluid naar de achtergrond verdwijnt. Ik open de koelkastlade en pak volle melk die ik in de melkschuimer schenk. Misschien moet ik de

‘negeer strategie’ hanteren. Een uitdaging, want stel dat er een papegaai constant in je oor krijst. Hoe ga je die negeren? Hoe ga je die te lijf? Door hem met wapperende armen weg te jagen, met een dreigend stemgeluid? Als dat niet helpt een tenniser racket en in het ergste geval maan je hem tot stilte door een loeiharde klap te geven met een honkbalknuppel. Ik koppel de houder los en spoel hem af met lauw water. De papegaai is niet onder de indruk van mijn dreigementen. Geen aandacht schenken aan de herrie die in mijn hoofd is geland, bedenk ik wanneer ik de schuimige melk met de koffie meng. Ik voel een sprankje hoop en moed, wat zich uit in kippenvel op mijn huid. Dat kun jij, met gemak. Je hebt voor hetere vuren gestaan.

Met de warme beker tussen mijn handen loop ik naar het raam en schuif de velours gordijnen opzij. Ik kijk naar de beuk die zacht verlicht wordt. Zijn meterslange kale takken die de tuin lijken te omarmen. Dan loop ik naar de bank, schud een kussen op en leg dat tegen de rugleuning. De geur van dit nieuwe huis geeft me een warm gevoel en maakt me nieuwsgierig. Wat gaat het ons brengen? Herinneringen, zoals het vorige huis heeft gedaan. Feline die daar is geboren, leerde kruipen en lopen. Eva die van kleuter in tiener veranderde en Ewald en ik die ieder jaar dichterbij elkaar kwamen. Ik blaas in mijn mok, kijk naar de kolk die dat als gevolg geeft en tuur over de beker de woonkamer in. De glanzende eikenhouten vloer die in visgraat is gelegd,

het groene hoogpolige tapijt. Fotokunst aan de muur. Ik zet de beker neer en zak in de bank. Er trekt een rilling door me heen. Ons vorige huis was beter geïsoleerd, bedenk ik terwijl ik een wollen deken om me heen sla.

Ik houd van de ochtenden, van de rust die de slapende wereld mij schenkt voordat de zon opkomt, de kinderen wakker worden en ik meegenomen word in de drukte van de dag. Ik open mijn laptop. Het scherm vult zich met e-mails. Op de meeste berichten reageer ik en ik plaats een rood vlaggetje bij de mails die ik later op de dag zal beantwoorden. Drie berichten belanden in de prullenbak; een bericht dat ik tien miljoen euro heb geërfd van een goedgezak uit Amerika, het aanbod van een vrouw die lonkend de camera inkijkt in de hoop op een buitenechtelijk avontuurtje en het verzoek een review te geven op de service van Booking.com. Dan hoor ik voetstapjes de trap afkomen. Bij iedere stap kraakt hij gewillig mee. De deur gaat langzaam open en daar staat ze. Vlokje bungelt tussen haar knuistjes. De verwassen knuffel die even oud is als zij en met het ene oog dat de knuffel nog rest naar de vloer staart. Feline vleit zich op mijn schoot en ik strijk door haar haren waar een warrig vogelnestje op zit. Duw de engelenvleugels die met elastiek rond haar schouders bungelen opzij. ‘Waar zijn de verkleedspullen mammi?’ Onze vierjarige Feline is een meisje dat de hele dag in prinsessenjurken loopt. Op school hebben ze een reprimande gegeven dat dit alleen

met verjaardagen mag, waarna ik spijt had dat ik haar niet naar de Vrije School heb gedaan. Ieder vrij uur haalt ze haar tijd in om prinses of elf te zijn. ‘Die gaan we direct uitpakken,’ beloof ik terwijl ik een kus op haar slaperige wang druk.

De hele dag ben ik me bewust van het geluid dat in mijn linkeroor is komen wonen. Bij alles wat ik onderneem, reist het mee. Samen met de meisjes hebben we hun kamers gezellig gemaakt. In Eva’s tienerkamer kijkt Justin Bieber met een nonchalante blik rond. Ze wilde een tweepersoonsbed zodat haar vriendinnen niet meer in de moeilijk uit te schuiven Ikea lade hoeven te slapen. Daardoor past er, op een bureau en een rieten zweefstoel die met een touw in het plafond is bevestigd na, niets meer bij. Feline koos voor een hoogslaper van sloophout, een kaptafel en een wit bankje dat bekleed is met roze pluche. Daaromheen alle knuffels die ze in haar leven heeft verzameld.

Ewald probeert me gerust te stellen door te zeggen dat wat zo plotseling gekomen is, weer net zo plotseling zal vertrekken. ‘Zonder dat je er erg in hebt,’ zegt hij er met klem achteraan en aan zijn ogen zie ik dat hij het meent. Ik hoop dat hij gelijk heeft. Dit gevoel is anders dan ieder ander lichamelijk mankement dat ik ooit heb ervaren. De gebroken voet op mijn elfde, de eerste dagen na de keizersneden, migraine, buikpijn. Daar bestaan pillen voor waardoor de pijn afneemt en al gebeurt dat niet, dan weet ik dat het van tijdelijke aard is.

Na een dag mijn leven gedeeld te hebben met deze piep en suis kan ik stellen dat het allesoverheersend is. Er is geen moment dat ik me er niet van bewust ben. Het is menseigen dat wanneer je een ondraaglijk geluid hoort, je daarvan wegloopt. Hoe hard ik ook zal rennen, het indringende geluid holt net zo hard mee.

‘Morgen zal het beter zijn,’ fluister ik mezelf toe als de dag voorbij is en ik om 04.00 uur nog wakker lig van het lawaai in mijn hoofd. ‘Morgen is het weg.’